

NOWINY

DLA WSZYSTKICH

DIENNIK ILLUSTROWANY
Cena nru wszędzie
3 ct. (6 hal.)

PRENUMERATA w Krakowie i Podgórzu miesięcznie K. 1:40
za odroczenie do domu dopłaca się 20 halercy.
Na wypłatę miesięcznie K. 1:50

Pranumerata za granicę:
miesięcznie 1 mk. 60 fen., 9 franki 80 ct.

OGŁOSZENIA —
za wiersz pełny 20 hal., drobne
ogłoszenia po 4 hal. od wyrazu
(minimum 60 hal.). Nadawane
za wiersz pełny 80 hal., opędy
na 1 stronie K. 2 20 h., na
za zastępstwa po 5 halercy.
Literary prowadzi w sprawie za-
rządca p. Maryna Hupczyka
(administracja „Nowin”, Zna-
nie 7), od 9 do 1 w południu.
Na Lwów skład i ekspedycja
Agencja Sokolewskiego
— Paszaj Hausmana 2. —

REDAKCJA I ADMINISTRACJA:
ulica Zaczyska l. 7 (obok gmachu starostwa)
Telefon Nr. 512.

Redaktor naczelny:
LUDWIK SZCZEPAŃSKI

Wydawcą: **ARMIA WARSZAWSKA I WSPÓLNE STOWARZYSZENIE**
redakcyjna — (TELEFON 412) — od godziny 8 rano do
godziny 8 wieczorem. — Ekspozytor nie zwym. itp.

„Nowiny” wychodzą codziennie. — Cena numeru 3 centy — 6 halercy. — W poniedziałki i dni poświęcone 2 centy.

Ulgi dla Polaków w Królestwie Polskiem.

W Petersburgu ogłoszono zatwierdzone przez cara postanowienia komitetu ministrów, wprowadzające w Król. Polskiem szereg reform, dotyczących szkół ludowych i gimnazjów, języka biurowego w słowarzyśniach, samorządu wiejskiego i miejskiego etc. Komitet ministrów zapowiada utworzenie ziemstw w guberniach Król. Polskiego i samorządu w miastach na wzór rosyjskiego.

Uchwały komitetu ministrów są typem wyrazem biurokratyzmu rosyjskiego. Przynoszą one niewątpliwie doniosłe ulgi, znosząc barbarzyńskie ograniczenia jak np. znosząc *romaniacja* na polsku w obrębie murów szkół średnich, niemniej reformy zgola zadowolone niktogo nie mogą.

Szczególnie w sprawie szkolnej ukaz nie przynosi niezbędnej reformy, aby wszystkie wykłady odbywały się po polsku (jest to dozwolone tylko w szkołach prywatnych). Według uchwały komitetu ministrów w w szkołach rządowych tylko religia ma być wykładana po polsku, a inne przedmioty po rosyjsku. Wobec tego społeczeństwo polskie w Królestwie z pewnością świadcząc się za dalszym hołosem szkoły średniej, który ma trwać tak długo dopóki unarodowienie szkoły w zupełności nie nastąpi.

Poniżej podajemy w skróceniu główne postanowienia komitetu ministrów:

1) We wszelkich zakładach szkolnych warszawskiego okręgu naukowego, wykład religii wyznania rzymsko-katolickiego odbywa się w języku ojczystym uczniów; dla wykładowców religii i języka polskiego, winna być przeznaczona dostateczna liczba lekcji.

2) Potwierdzić, iż wykład języka polskiego, w szkołach początkowych, a także w szkołach średnich, które sobie tego życzą, winien odbywać się w języku polskim.

3) Poruczyć ministrowi oświaty, aby niezwłocznie zarządził, co potrzeba, celem sześnienia wszystkich wydanych w drodze administracyjnej rozporządzeń, ograniczających używanie przez uczniów pochodzenia polskiego w zakładach szkolnych warszawskiego okręgu naukowego, w czasie po za lekcjami, swego języka ojczystego i obowiązujących zakła i szkolne prywatne warszawskiego okręgu naukowego do prowadzenia wykładów innych przedmiotów, oprócz historyczno-matematycznych i historycznych, w języku rosyjskim.

4) Poruczyć ministrowi oświaty niezwłocz-

nie opracowanie i wniesienie do rady państwa przedstawienia:

a) o powołaniu w szkołach początkowych jednoklasowych i w pierwszych klasach innych szkół początkowych warszawskiego okręgu naukowego przy wykładzie arytmetyki posługiwanie się, obok języka rosyjskiego, także językiem polskim;

b) o powołaniu szkółom prywatnym, niezrządzących z praw zakładów szkolnych rządowych, warszawskiego okręgu naukowego, na wykład w języku polskim *szesnastki przedmiotów*, prócz języka rosyjskiego, historii i geografii, które winny być przedmiotami obowiązującymi i wykładane po rosyjsku, i

c) o utworzeniu w uniwersytecie warszawskim lektury etatowej języka polskiego i osobnej etatowej profesury języka polskiego i historii literatury polskiej z wykładem w obu razach w języku polskim.

5) Wyjaśnić, że w prowadzeniu ksiąg w zarządach gminnych, oraz na zgromadzeniach szkolnych w guberniach Królestwa Polskiego winny być prowadzone w języku rosyjskim

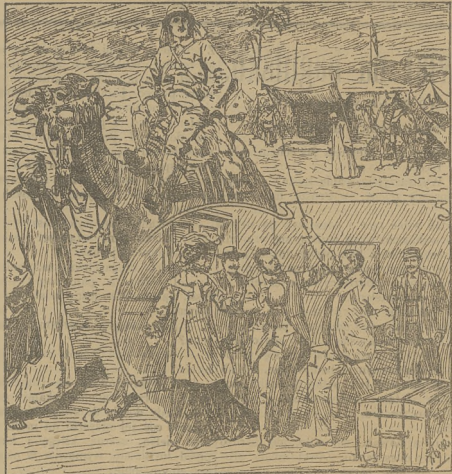
wszystkie księgi i dokumenty, podlegające rewizji osób urzędowych; równoległe z językiem rosyjskim, może być dopuszczone używanie także i tego języka, którym większą ludność miejscowa. — Korespondencya wójtów z podwładnymi osobami urzędowymi może odbywać się w języku miejscowym.

Dalej zarządca komitet ministrów, aby postanowienia komisarzy włościańskich były tłumaczone na język polski; urzędnicy włościańscy mają znać oba języki.

8) Co do biurowości w Towarzystwach prywatnych postanowić:

Wszelka wogóle korespondencya Towarzystw prywatnych, oraz ich pełnomocników z władzami i osobami rządowymi, winna odbywać się w języku rosyjskim;

W biurowości wewnętrznej Towarzystw prywatnych, w pismach protokołów, dzienników posiedzeń, ksiąg, dokumentów i innych papierów, na których zasadzie instytucje rządowe i osoby prywatne dokonywają nadzór nad działalnością tych Towarzystw, dozwala się na używanie, równoległe z rosyjskim —

Koniec „cesarza Sahary”. (Patrz: Ze świata; „Kronika ilustrowana”).

także języka polskiego z satraczeniem, aby przekład polski był umieszczony równoległe z tekstem rosyjskim.

Dzwolona jest korespondencja Towarzystwa prywatnych z innymi Towarzystwami i osobami prywatnymi w języku polskim.

8) Ważność art. 5 i 6, oraz punktów w art. 8 nie rozciąga się na miejscowości z jednolitą (!) ludnością ruską lub litewską w wschodnich częściach guberni lubelskiej, siedleckiej, tomazyskiej i suwalskiej — gdzie cała biurokracja i korespondencja ma być rosyjską.

Dalej w art. 10 komitet ministrów znosi poprzednie zarządzenie, aby Tow. kredytowe ziemskie używało wyłącznie języka rosyjskiego.

W art. 11 przesiedlanie się osób narodowości polskiej z Królestwa do innych części państwa jest dozwolone (!) za zezwoleniem (!!) właściwych gubernatorów.

Art. 12 omawia sprawę utworzenia ziemstwa w Królestwie Polskiem. Minister spraw wewnętrznych ma w tej sprawie poczynić wnioski w Radzie państwa.

Art. 13 dotyczy samorządu miejskiego. General-gubernator warszawski ma w tej sprawie przedłożyć wnioski Radzie państwa.

Wreszcie komitet ministrów poleca ministrowi sprawiedliwości, aby wprowadził w Królestwie Polskiem posady honorowych sędziów pokoju i przy sądzie „radę adwokatów przysejnych“ (czyli Izbę adwokatów).

W kuluarach parlamentu.

II.

Złudzenia barona Gautscha.

Koło Polskie szturmuje energicznie do gabinetu Gautscha.

Skonczyła się już epoka wyczekiwania. Od chwili objęcia rządów przez dzisiejszego prezesa ministrów, dobiega już szósty miesiąc do kresu. Prawda, że bar. Gautsch był czas dłużej złożony ciężką chorobą. Jeszcze dzisiaj jego zdrowie nie jest w tym stanie. Ale do zastanowienia nas nad żądaniem polskiemu dość czasu. Niezależnie od żądania nie są niczem nowem. Bar. Gautsch nie może się skarżyć, żeby

Koło Polskie zaszczyło go z nienacka. Upaństwowienie Kolei Północnej, urzeczywistnienie robót kanałowych i regulacyjnych, — a nawet budowa nowych dróg żelaznych — są to wszystko żądania, oddawane znane ministrom. Upaństwowienie Kolei Północnej stoi w programie Koła Polskiego od lat niemal trzech. Roboty kanałowe gwarantuje ustawa, uchwalona przez parlament przed czterema laty. O budowę nowych dróg żelaznych, z dokładnym wskazaniem potrzebnych Galicyj linii, starają się posłowie polscy już także lat kilka.

Bar. Gautsch sądzi zapewne, że rozstrzygnięciem pomyślnym kwestyi propinacyjnej zdoła posłów polskich skłonić do odstąpienia od powyżej przytoczonych żądań. Bar. Gautsch się ludzi! Zalatwienie sprawy propinacyjnej, w sposób nie bardzo różniący się od stosunków dzisiejszych, zadowolni bezwarunkowo wielkich dzierżawców propinacyjnych, ową gromadkę magnatów i półpanków, którzy z dzisiejszego systemu propinacyjnego ciągną najbardziej zyski.

Ale większość Koła Polskiego słabowco nie będzie zadowolona. Posłowie mniejszy i więcej, a nawet rozważniejsi z posłów większej własności, zdają sobie doskonale sprawę, że Koło Polskie poniosłoby wielką klęskę moralną, gdyby nie zdołało skłonić rządu do spełnienia gospodarczych żądań kraju.

Łatwo się domyśleć, jakie byłyby następstwa takiej klęski moralnej wobec zbliżających się ogólnych wyborów do parlamentu. Toć najdalej w czerwcu albo w lipcu 1906 roku nastąpi rozwiązanie Izby poselskiej, poczem odbędą się nowe wybory. Z Jakim ciołem stanliby dzisiejsi posłowie polscy przed wyborcami, gdyby nie mogli wskazać, ani na upaństwowienie Kolei Północnej, ani na rozpoczęcie robót kanałowych, ani na budującą się drogę żelazną w Galicyi? Śmiało twierdzić można, że pomimo wszystkich sztuczek wyborczych, oburzenie opinii publicznej zmiołoby z areny wyberczej co najmniej połowę dotychczasowych posłów miejskich i wiejskich.

Dlatego też jawne raz podkreślam, że bar. Gautsch poważa się ludzi, sądząc, iż zalatwieniem sprawy propinacyjnej w myśl paru wielmożów galicyjskich uwolni się od konieczności upaństwowienia Kolei Północnej, od rozpoczęcia robót kanałowych i od budowy nowych kolei żelaznych w Galicyi, w co wszystko nie bardzo wierze mimo środowych obietnic prezesa gabinetu.

Dobroduszny obserwator.

Nasi najserdeczniejsi.

(Wielkość pruska wobec zmian w Rosyi. „Straż“ w Poznańskim).

Prasa niemiecka drży. Każda prawdziwa lub fałszywa pogłoska o zmianie systemu rusyfikacyjnego w Królestwie wywołuje w dziennikach berlińskich nietylko kwaśne, ironiczne uwagi, lecz wprost symptomy trwogi, połączone z alarmującymi próstrogami pod adresem rządu rosyjskiego. Jest coś niesłychanie bezczelnego w tych dachach politycznej prasy niemieckiej. Z bezprzykładną arogancją przemawia ona tak, jakby miała prawo dyktować Rosyi jakieś normy postępowania względem Polaków, jakby Rosyi nie było wyto bez przywołania Niemiec traktatów Polaków inacej, niż dawniej. Charakterystycznym wyrazem tej metody dziennikarskiej jest np. artykuł berlińskiego „Börsen-Couriera“ p. t. „Kwestya polska w Rosyi“. Czego tam niema! Jakies strachy okropne maluje na ścianie dziennik hakatyjczy. Hu! hu! Biada Rosyi, gdyby pozwoliła miała np. na wysyłanie telegramów z Petersburga w języku polskim. Artykuł kończy się w słowach następujących.

„Dla Niemiec wszystkie to wypadki mają znaczenie pierwszorzędne. Skoro już powołenie Polaków w Galicyi oddziało silnie na rozwój stosunków w Poznańskim, Pruskiej Zachodnich i na Górnym Śląsku, to łatwo sobie wyobrazić, co się dzieć będzie, gdy Polacy w Rosyi otrzymają większą swobodę ruchu. Bo o tem wiemy doskonale! Umarkowanymi Polacy nigdy być nie umieli“.

Kwiat na bagnisku.

NOWELA WĘGIERSKA

przez

26) FRANCISKA HERCEGA.

— Jurisics! — szepnęła jak echem, składając ręce.

— Wystraszona panią może? — spytał Jurisics zeicha. — Proszę mi wybaczyć!

Podali sobie ręce i popatrzyli na siebie oboje wahając, jakby badając się wzajem. Dziewiczny twarz była wciąż blada jeszcze. Może dostrzegła wyraz pewnej nieufności w oku młodzieńca, a to czyniła ją lekliwą, oniesmielona.

— Nareszcie więc przybył pan, panie Jurisics! Dawno już czekałam pana!

Młody człowiek usiadł, Jessi zaś oparła się o sofę i przypatrywała mu się wzrokiem nieruchomym, badawczym. Miel wzajem przecieć tyle pytań do siebie poprzednio, a teraz nie wdziedli w pierwszym pomieszczeniu, o czem mają mówić z sobą.

Jessi zauważała skrumne, ale bardzo eleganckie mieszkanie. Zawsze miała wrodzone poczucie barw, oraz instynktowne zrozumienie sztafażu. Ten sztafaż właśnie przynajmniej wpływał na Jurisicsa. —

Z wielkimi swemi, stwardniałymi od pracy rękami i w sukniach znoszonych, wydawał się sam sobie niezgrabnym i ledzymym wśród bambusowych mebelków i ciężkich portyer. Zupnie inacej wystawał na sobie to pierwsze spotkanie. Teraz doznawał pewnego rozczarowania i zdawało mu się, że trzeba jakimś pozorem usprawiedliwić swe przyjęcie.

— Chciałem raz jeszcze zobaczyć panią zanim odjadę — wymówił powoli, jakby niepewnie.

— Dokądże pan wyjeżdżasz?

— Daleko, tam, dokąd już zeszłego roku chciałem wyjechać.

Nastąpiła długa chwila milczenia.

— I wyjeżdża pan sam? — spytała Jessi, patrząc na gościa wielkimi swemi oczyma.

— Sam. Kogóż miałbym zabierać z sobą?

— Oczywiście! Kogóż miałby pan zabierać!

Jessi wyprostowała się i przeszła powoli ze skrzyżowanymi rękami przez pokój. Kiedy doszła do swego biurczka, widocznie coś jej przyszło na myśl. Wzięła też wielką, czarną księgę i kładąc ją przed Jurisicesem, wymówiła w niedbalym, obojętnym tonie:

— Tu jest obrachunek!

— Co za obrachunek?

Jessi otworzyła księgę, poczęła w niej przewracać kartki i mówiła:

— Tu wniesione jest wszystko. Otrzymałam sumę 14.500 guldenców... 4.500 guldenców użylam na urządzenie mego sklepu... 3.000 guldenców złożyłam w kasie oszczędności, masz pan tu odnośną książeczkę... 2.000 guldenców dałam tytułem zaliczki, odpowiednio ubezpieczywszy je hypotecalnie, moim dostawcom kwiatów w Steinbruch... Interes idzie dobrze: w pierwszym roku zaraz przyniósł 3.000 guldenców czystego zysku... z tego wydałam tysiąc, pozostałe dwa tysiące złożyłam również w kasie oszczędności... Pozostawałoby zatem tylko 5.000 guldenców, których nie mogłabym wykaszać... Użylam je na moje osobiste potrzeby... musiałam je zwrócić Hadfalus'em!... A jeśli pan teraz odjeżdżasz, nie wiem doprawdy, jak ja spłace...
Zamknęła książkę, powstała napowrót i rzekła cichym głosem:

— A jeśli pan teraz odjeżdżasz, to już nie wiem doprawdy, co stanie się z mną... Jurisics pochwył rękę Jessi.

— Alez Jessi, nie przypuszczasz chyba, abym przyjął te pieniądze! Co pani sobie myślała właścicielką?

Ciąg dalszy nastąpi.

Pończochy damskie i dzieciinne jak również **STEFAN PORĘBSKI** i Skarżewiczki jedwabne, niciane i skórkowe, ul. Grodzka Nr. 2.

Tak to podłe szwabskie plemię drży nienklyko przed tem, co się dziać zaczyna w Rosji, ale drży także przed tem, co się dzieje w *Poznańskiem*. A Prusactwo ma nowy powód potemu. Albowiem w Poznaniu, na inicjatywę J. Kościelskiego zawiązało się nowe Towarzystwo „Straż” założone w celach obrony *przeciw hakatystom*. Pierwszy imponujący wiec „Straży” odbył się onegdaj w Poznaniu.

Berliński „Tageblatt” streszcza przedmówienia piosła Chrzczanowskiego i drwi do mowy adwokata Seydy, który oświadczył, że „Polacy wprawdzie o gwałtownem odczerwianiu się od Prus nie myślą, bo byłoby to samobójstwem politycznym, ale pamiętać powinni o tem, że od Niemców nie dobrowolnie nie uzyskają i dlatego wszystkie siły skupić powinni w celu samobrony”. — „Bzrmi to jak ironia” — dodaje „Tageblatt” i przewidując, że „Straż” zgromadzi pod swojemi sztandarami około 250,000 Polaków poznańskich, tak kończy swój blady z przerażenia artykuł:

„Skupić wszystkie siły niemieckie — o to jedyne hasło nasze w tej chwili. Kontrasty stronniców i wyznać nie powinny żadnej roli odgrywać tam, gdzie grofna organizacja polskości usiłuje wszystkich Niemców zdepląd pod swojemi stopami.

„Jednocześnie uważamy za niezbedne, aby przeszkadzać wzmocnianiu żywcio słowiatycznego przez obietzysławów z Kriestawa i Galiicy. Może to będzie niewygodne dla wielkiej własności ziemskiej, ale tu nie a granie, lecz narodowe interesy odgrywać powinny rolę decydującą. Niechaj Niemcy nie lekceważą „Straży” poznańskiej i niechaj pilnują się dobrze, bo nastać może czas, w którym wodzowie polscy zrzuca maskę i spróbują gwałtem odebrać Niemcom to, co nazywają dobrem skradzionem.”

Z KRAJU

Z Zakopanego pisać nam:

Just krótki czas dziełi nas od otwarcia następnego wystawy. Na placu wystawowym wzróg gorączkowa praca; roboty budowlane są już

na akrończeniu; pozostałe jedynie budowa werandy restauracyjnej, kiosku muzycznego jakoteż uporządkowanie placu i ogrodzeń.

Cały plac wystawowy, pawilony, restauracja i droga z miasta na wystawę będzie oelektrycznością oświetlona. Instalację wykona łowaska firma „Sokolnieki i Wiśniewski”, stawiając własną maszynę dynamo elektryczną w taraku hr. Zamoyjskiego.

Przez cały sezon wystawowy (t. j. od 15 lipca do końca sierpnia a ewentualnie do końca września) będzie na wystawie w specjalnie na ten cel zbudowanym kiosku muzycznym (między restauracją a placem tenisowym) koncertował własna orkiestra wystawowa. W dniu otwarcia wystawy i w kilku dniach następnych będą przygrywać dwie orkiestry.

Komisia zabawowa komitetu wystawowego przygotowuje cały szereg atrakcji w formie festynów, zabaw, gier towarzyskich na boisku wystawowym itd. Dla dzieci sprowadziła dyrekcja wystawy przedsiebiorcz z karuzela, huśtawkami, teatrem elektrycznym etc.

Kilka większych szjardów i wycieczek zostało już zapowiedzianych. W dniah 12, 13, 14 i 15 sierpnia odbędzie się w Zakopanem II. krajowy Zjazd Ligi Pomocy przemysłowej. Delegaci około 80 Towarzystwa Pomocy przemysłowej, z całego kraju zawiąją w tym czasie na wystawę.

Po Zjeździe Ligi odbędzie się Zlot Sokolów okręgu krakowskiego. Między tym wydziałem Sokola a Komitetem wystawy toczą się rokowania o to, by uczestniczący lotwowie odbyli się na boisku i placu wystawowym. Mamy nadzieję, że rokowania zostaną pomyślnie ku korzyści obu stron zakończone. Ponadto projektowane są większe wycieczki osobnymi podziagami krakowskich i łowowskich Towarzystw akademickich i sportowych jakoteż zbiorowe wycieczki pojedynczych Towarzystw Pomocy przemysłowej, zresztą tegoroczny sezon sam dla siebie będzie bardzo ożywiony; zwłaszcza Kriestawo — wobec niespokojnych tam czasów i niepewnych stosunków — będzie bardzo silnie reprezentowane.

Dla tych wszystkich stałych i przejezdnych gości będzie wystawa nastąpiła wielką atrakcją, wysiłki rucniehowo komitetu około

upiększenia, umilenia i urozmaicenia wystawy pozwalają spodziewać, że z jednej strony cały ruch handlowy Zakopanego skoncentruje się w pawilonach wystawowych, a z drugiej strony plac wystawowy i restauracja wraz ze swemi wszystkimi atrakcjami stanie się celem codziennych spacerów całej naszej publiczności i miejscem ożywionych zabaw.

Szczególną doprawdy pieczą otacza dyrekcja wystawy naszych przemysłowców, starając się o wszelkie jak najdalej idące ułatwienia i udogodnienia; leżąc się ze stosunkowo droższymi warunkami życia w Zakopanem w sezonie oddaje ona tym przemysłowcom, którzy sami lub przez swych zastępców zjadą do Zakopanego mieszkania w obrębie rejonu wystawowego po nader przystępnych cenach; również każdy przemysłowiec za okazaniem legitymacji wystawowej przez dyrekcyję otrzyma wikt w restauracji wystawowej po znacznie niższej cenie.

Ponieważ nie każdy przemysłowiec będzie mógł osobiscie zająć się dozorem i ewentualnie sprzedażą swych artykułów, preto dyrekcja wystawy zakontraktowała rutynowców i fachowych kupców, którym daje mieszkanie bezpłatnie i którym powierza zastępcstwo firm na wystawie. Zastępcy ci pobierają od przemysłowców jedynie zwykłą prowizję kupiecką. Również i kupcy zakupiający na interesowny dyrekcji oświadczają gotowość zastępcy na tych samych warunkach. Komitet wyjednają również znizki kolejowe, na podstawie których wystawcy będą optycalnie przewzić kolejowy od swych wyrobów tylko do Zakopanego, z powrotem odbywa się przewóz bezpłatnie.

Jak nas z dyrekcji wystawy informują — mogą się przemysłowcy zgłaszać przed kilka jeszcze dni ostatnich. W każdym jednak razie pośpiech jest konieczny, gdyż na budowę drugiego pawilonu brakowały już osau, wobec czego lista zgłoszeń dla braku miejsca w tych dniach zostanie zamknięta.

Nowy Sącz 22 czerwca. (Wystawa rolnicza-przemysłowa). Wspólnem staraniem towarzyszy: Pomocy przemysłowej, roln. okręg. i Towarzystw cechowych, odbędzie się w naszym mieście w dniah od 26 sierpnia do 3 września br. okręgową wystawę rolniczą połączone z wystawą przemysłową

Skandaliczna książka

30) p. Włodzimierskiego.

Gdy pewnego razu moja siostra zapytała się Cecylii, dlaczego sprzedawała swój depozyt, ta odpowiedziała jej, że ma to do zawiązeczenia drowi Frischauerowi. Na zapytanie, gdzie zawarła znajomość z Frischauerem, odpowiedziała:

— Przez znajomych.

— Przez których znajomych? — zapytała się moja siostra.

Cecylia odpowiedziała jeszcze raz lakonicznie:

— Przez znajomych...

Podczas mego pobytu w Wiedniu, będąc u niej w hotelu Bristol, zapylałem się jej, czy już zerwała występny stosunek z Milewskim. Na to odpowiedziała mi wówczas:

— Przysięgłam ci na życie naszego najdroższego dziecka Dudusia, że nie podobnego między mną a Milewskim nie założę. Występny stosunek z nim nigdy nie utrzymywałam.

Zauważyłam wtedy, że obraz Milewskiego stał na stoliku w jej sypialnym pokoju.

Razu pewnego rzekła do mnie:

— Ach, gdybym wiedziała, że Milewskiemu może się stać jakaś krzywda, lub, że może zachorować... byłabym niepokojoną! Lękam się tak o niego!

* * *

W tym czasie zasięgałem porady u różnych osób, czy możliwem jeszcze jest, bym, w danych warunkach wziął żonę z powrotem do domu, ale wszyscy mi odradzali i ostatecznie ja sam stanowczo nie życzyłem sobie nawiązania zerwanych nici. W tem nagle pewnego dnia dowiedziałem się, że Cecylia powiedziała do mej siostry, iż takiego figla wyplatała Milewskiemu, że go uczyni w świecie niemożliwym. Gdy siostra przerażona zapytała się, co zamierza począć, dlaczego się nań gniewa? nie odpowiedziała nic i zaczęła mówić o innych rzeczach.

W lecie 1898 roku znowu Cecylia opowiadała siostrze mojej, że wprawdzie z Milewskim już nie utrzymuje stosunków, niemniej jednak on żyje na wszystkie jej wydatki. Prosiła siostrę także, by ją kiedy odwiedziła w hotelu, bo chce z nią o rozmaitych rzeczach pomówić. Moja siostra wybrała się istotnie z wizytą i spotkała u Cecylii pannę Wandę Zawistowską, córkę b. urzędnika bankowego z Krakowa. Pna

Zawistowska kształciła się wówczas w Wiedniu w śpiewie. Cecylia zapraszała siostrę moją na obiad w „Bristolu”, ale siostra odmówiła, nie chcąc pokazywać się publicznie z rozwiedzioną żoną swego brata i oświadczyła, że chce mówić z nią tylko w jej mieszkaniu prywatnem.

Siostrę uderzył wówczas przepych, jakim Cecylia na każdym kroku się otaczała, więc zapytała się jej, czy nie jest zadłużoną? — dodając, że przecież można w Wiedniu żyć o wiele taniej. Cecylia odrzekła jej wówczas:

— Mogę sobie pozwolić na to, bo wszystko idzie z kieszeni Milewskiego!

Sprawiła sobie też w tym czasie wielką ilość wspaniałych toalet, kapeluszy etc. (miała wspanię krejty otwarty), tak dla siebie, jak i dla swych przyjaciółki Zawistowskiej w pierwszorzędnym magazynach i trzymała powóz na gumach, w którym codziennie odbywała przejażdżki. Jej sypialnia ozdobiona była najdroższymi kwiatami, a na jej obiadach w hotelu Bristol bywali rozmaici zagraniczni attaché wojewskoi, którzy uważali ją za „naturalną córkę hrabiego Milewskiego”. Między innymi był także miody turecki attaché general Chukri-Pasza.

Oiąg dalszy nastąpi.

Pierwszy najtańszy **Magazyn mebli** poleca kompletne urządzenia pokoj oraz przyjmuje wszelkie roboty dekoracyjne

w Krakowie przy ulicy Floryańskiej l. 36, l. p. 3

KAJETAN DUDZIAK i tapicarskie, po cenach możliwie niskich.

miejscowego rękodzielniczego. Celem wystawy jest zaznajomienie ogółu naszej publicznosci z obecnym stanem wytwórcstwa krajowego i przedkład przemyśla miejscowego i ogólnego. Kierownictwo dzieła pracy kobiet, wyrobów koronkarskich, guzików i wógół domowego przemysłu kobiecego, objęła p. Albina Małeczka, zona insp. lasów w Nowym Sączu i ona też udziela wszelkich informacji. Komitet wystawy swiera się z gorącą prośbą do naszych pan-obywateli, by raczyli zająć się w swej okolicy tym dziełem wystawy.

Przewodniczącym komitetu wystawy rolno-czo-przemysłowej w Nowym Sączu, wybrano p. Augusta Fryderyka hr. Breza, zastępcami tegoż wybrano pp. Stanisława Nowakowskiego i Romana Płaza, sekretarzem p. Antoniego Brodki, skarbnikiem p. Franciszka Kozaczynskiego, członkami komitetu pp. Rosmarina Józefa, Remiego Zenona, Stanisława Fibasera i Zybę Władysława.

Z Biulet pisał nam pod datą 22-o czerwca: Z wielką radością młodzież szkoły w Białej i w Leszczynach oczekuje najbliższej niedzieli, w tym bowiem dniu wyruszy koleją Północną do Krakowa, na dwudniową wycieczkę, celem zwiedzenia pamiątek starożytności Piasztów stolicy.

Wyjazd z Bielska o godz. 6 rano. W wycieczce weźmie udział 120 dzieci ze szkoły polskiej w Białej, oraz sześćdziesiąt uczycieli — i 20 dzieci ze szkoły polskiej w Leszczynach z jednym nauczycielem. Wierając się też na wycieczkę osoby starsze.

W Krakowie przyjęciem i ugośczeniem zajmą się Zarząd główny i miejscowe Kola Tow. „Szkoły Ludowej”. Młodzież jedzie bezpłatnie, bo żitzone bilety jazdy zapłaci osobny komitet, który od dwóch lat zbiera fundusze na wycieczkę, będąc w drodze dzięki, bądź z przedstawień, urządzanych przez dalszą szkoła.

Dzieci zwiedzą Wawel, Skalkę, kościół Maryacki, Park یرa Jordana, Kościelce Kościuszki i muzea, a w drodze dzieł pobytu odbędzie się popis deklamacyjny- wokalny uczniów szkoły polskiej w Białej.

Powrót z wycieczki nastąpi we wtorek przed południem.

Janowica (powiat białski). W niedzielę dnia 25 czerwca h. r. odbędzie się w Jano-

wicach założenie włóclaninaskiego „Sokola”. Myśl wyzwała od włóclan samych. Na otwarcie zaproszono gości z okolicy.

Co słyhać w mieście? Dnia 24 czerwca.

CALENDARZ.

Dziś w sobotę Narodzenie św. Jana Chrzciciela. — Jutro w niedzielę Wilhelma opata. — Pojutrze w poniedziałek Jana i Pawła.

Sobota.

Teatr miejski. „Druciarz”, operetka w 3 aktach Lebara.

Posiedzenie Tow. oświaty ludowej o godz. 5 1/2 po poł. w sali Rady m.

Wycisgi konne o godz. 3 po południu.

Skandal! C. k. biuro korespondencyjne czyli rzadowa telegraficzna agencja austriacka, nie podala wcale ważnego telegramu o zatwierdzeniu ulg dla Królestwa Polskiego! Obruszają się wiadomości c. k. Biura korespondencyjnego (czyli biura Wolfa) w Berlinie i w sprawach polskich donosi tylko o tem, co Prusacy uważają za potrzebne, pomija zaś milczeniem wszystko, co prusactwu jest nieprzyjemne.

To też z przyjemnością zaznaczamy, że Kolo polskie na ostatnim posiedzeniu zajęło się tą sprawą. Posel Grek wskazywał, jak strasznie są wiadomości c. k. Biura korespondencyjnego (czyli biura Wolfa) z tak zwanych „Polendeblatt” w sejmie pruskim i parlamentem niemieckim. Prezydent Kola ma zwrócić do to uwagę prezydentowi gabinetu.

Na posiedzeniu Rady państwa pos. Breiter i tow. wnieśli w tej sprawie interpelacje, iadając, aby c. k. Biuro miało swych własnych reprezentów w Berlinie i w Petersburgu.

Od p. Karola Włodzimierskiego otrzymujemy następujący list:

„Szanowna Redakcyo!
W interesie prawdy proszę uprzejmie o skonstatowanie, że na publiczny m. „Vater und Liebhaber” adwokat dr Otto Frischauer nie miał żadnego absolutnie wpływu. Jeżeli

przedstawienie sprawy w książce tego sęgda się poniekać ze stanowiskiem, tego adwokata, zjęstem w snany procesie wiedeńskim, jest to wynik zupełnie niezalezny od jakichkolwiek swawetnych oddziaływań, niemożliwych chooby z tej przyszy, iż dr Frischauer o zamierzeniu wydawnictwie najmniejszego nie miał poprzednio wyobrażenia”.

Przy tej sposobności nie zawadzi wspomnieć, że adwokat Otto Frischauer, zasponsorowany przez Izbę adwokacką w Wiedniu, na 6 miesięcy z powodu afery Milewskiego, został obecnie i przez tę Izbę wybrany z listy akwokatkiej z powodu swego zachowania w aferze Walewskiego.

Wybór wiceprezydentów miasta. We środę dnia 28 bm. odbędzie się o godz. 8 po południu nadzwyczajne tajne posiedzenie rady miejskiej w sprawie wyboru obu wiceprezydentów.

Z uniwersytetu. Dziśkaniem wydziału teologicznego na rok 1905/6 wybrany został ks. dr Franciszek Gabryl; dziśkaniem wydz. lekarskiego prof. dr Józef Zazaraki.

Wypadek w mieszkaniu pp. Przybyłowiczów. We czwartek kolo godz. 8 wieczór, waktak nieostrożności służącej, wyłała się nafta przez zapalenia lampy i poparzyła siedzących przy stole pp. Przybyłowiczów i dwoje dzieci. Najciężej poparzenia odniosła p. Przybyłowicza, nie sagrażając ona jednak poważniejszymi skutkami. P. Przybyłowicz, artysta sceny naszej, który z powodu nieoczekiwanego złamania nogi, od dłuższego już czasu nie może występować i utrzymuje się z prowadzenia szkoły dramatycznej, odniósł przy czwartkowym wypadku tylko lekkie poparzenia obu rąk. Pierwszą pomocy lekarskiej udzieliło poparzenym pogotowie ratunkowe.

Ślub sympatycznej artystki naszej sceny, p. Ordonówny, która w ostatnich czasach swym talentem wybiła się na pierwsze miejsce, z p. Soanowem k. m. Ślarem krakowskiego teatru i przyszłym reżyserem, odbędzie się dnia 24 bm. w kościele polskim w Wiedniu, na Rennweg.

Dotądni agrarzi. Pisaliśmy już we wczorajszym „Nowinach”, o pewnym słotym młodzieńcu, z artystokratycznym nazwiskiem, który był niby literatem, dziennikarzem, auto-

właściciela, sprowadzi czyjąś śmierć. Żołnierz Nadir-Szacha podniósł rokosz i zamordował swego pana. Na szyl jego, w woreczku, zabójcy znaleźli drogi brylant. Było to w r. 1747. Żanim rok upłynął, Książę Gór znów przeszedł krwawą kąpiel..

Zył w owe czasy w Bassone, w głębi zakłki Perskiej, kupiec ormiański, zwany Chaffras. Jak wszyscy prawie jego współbracia, pożywał pieniądze na wysoki procent. nabywał od rybaków arabskich, a głównie krzył po ulicach miasta, czyniąc na łatwy zarobek.

Pewnego dnia czujny wzrok jego padł na jakiegoś przybysza, przechodzącego się po bazarze krokiem niespokojnym. Wnet zaprosił go do siebie, poczęstował filiżanką kawy i począł badać zrzęcznie. Powoli cudzoziemiec wygadał się, że jest Algajczykiem i że ma trochę drożych kamieni do sprzedania. I w oczach zdumionego Ormianina żołnierz-zabójca wyjął z pażuchy kilka najpiękniejszych kamieni: szmaragd, rubin, szafir i brylant.

Cały, ogromny majątek! Każdy kupiec w naszych czasach dąży za te cztery kamienie milion, lub dwa miliony. Tymczasem żołnierz chciał je odstąpić za bezen — za dziesięć czy dwadzieście tysięcy franków. Można więc sobie wyobrazić ząd

Ormianina, gdy Algajczyk, dowiedziawszy się, że kupiec nie posiada w kasie takiej sumy, podniósł się gniewnie i wyszedł.

Chaffras nie należał do ludzi, którzyby pozwolili fortunie ułotnić się... po angielsku. Pobiegł do złomków, wypożyczył na wielki procent potrzebną sumę i udał się na poszukiwanie Algajczyka. Leczył ow, obawiając się zasadki, zemdlał do Bagdadu. Pogonił tam nasz kupiec i dowiedział się, ku wielkiej swej rozpaczy, że skarb stał się własnością Żyda za cenę trzydziestu tysięcy franków i dwóch ogierów czystej krwi arabskiej.

Ormianin odnalazł Żyda i ofiarował mu podługną część za kamienie, lecz Żyd odmówił. Odmówił takiemu człowiekowi jak Chaffras, to znaczyło wydać na siebie wyrok śmierci.

Chaffras sprowadził do Bagdadu dwóch swoich braci i żołnierz Algajczyki, któremu Ormianin dowiódł, że Żyd go oszukał nie odmówił, także przystąpił do apisku. Spólnie omysłili plan i zaczęli szpiegować Żyda.

Wreszcie, pewnego wieczoru Żyd popamiętał o nieostrożności, że wyszedł z domu. Zaledwie zrobił sto kroków, gdy rzucił się nań spiskowcy, skrepowali go i wprowadzili do pewnego domu, którego podwroże wychodziło na rzekę Tygrys. Napa-

Krwawe brylanty.

I. Jak Książę Górski zmienił właściciela.

Historia jednego z największych na świecie brylantów, zwanego Książcem Górskim, zawiera wiele ciekawych szczegółów, dotyczących zwyczajów i obyczajów głębokiej Azji.

Jak wszystkie prawie brylanty, pierwszorzędny, Książę Górski, znaleziony został w piaskach napływowych, w Indjach. Ale kiedy — tego nikt nie wie. Wiadomo tylko, że kiedyś stanowił część skarbu cesarskiego, mniej więcej w XIV wieku. Prawdopodobnie został potem zrabowany przez zdobywców rasy żółtej na jednym z królów krajowych i początek jego dziejów zginął w pomroce wieków.

To też przejdziemy te tylko część dziejów słynnego kamienia, którą potwierdzają dane historyczne. Gdy Persowie wargnęli do Indji, zwycięzca, Nadir Szach, zawładnął Książcem Górskim, ukrytym w pałacu cesarskim. Dozorca, którego zadaniem była straż brylantu, wzięty na lotniry, wydał tajemnicę jego ukrycia. Nie ominęła go nagroda za zdradę: Nadir każał go ścigać.

Tymczasem przeznaczenie tajemnicze postanowiło, że brylant, za każdą zmianą

Parowa Mleczarnia Dóbr Łuczanowice przeniesioną została do nowego lokalu Podwale 6.

Mleczarnia zaopatrzoną została w najlepsze aparaty i maszyny, jakimi się wogóle technika mleczarska posługuje. Kilkadziesiąt pierwszorzędnych obór dostarcza do naszego przedsiębiorstwa nabiał. Karty, upowiadające o zwiedzeniu zakładu między godziną 12 a 2 w południe, wydajemy w głównym sklepie Mleczarni Dóbr Łuczanowice przy ulicy Podwale 1. 6.

rem teatralnym, a właściwie hochstaplerem, który w Warszawie sfałszował weksle ks. Lubomirskiego na 20.000 rubli rs. — uciekł.

Warszawskie dzienniki rozpływają się obecnie szeroko o tym jęgomolocie: jest nim jak wiadomo: Zygmunt Daleytrkraj Morawski. Próbował wszędzie szczeniaki; zany był swego czasu na bruku krakowskim, jako współredaktor „Głosu Narodu”, później prezydent się do Wiednia, wreszcie do Warszawy.

„Goniec” warszawski pisze:
„W Warszawie krały ogromna ilość weksłów z fałszowanymi podpisami. Kto i jak podrobił wszystkie weksle fałszywe będące w obieg, trudno na razie, a mode i trudno w przyszłości będzie wyjaśnić... Wiadomą jest rzecz, że jeden z pośredników wekslowych padł przed kilku dniami ofiarą zrecenzowanego kłótki ludzi... gotowych na wszystko.

Na razie odkryto jedną postać, o której wspomnieliśmy wczoraj, a która zniknęła zbieżnie „na ozno” za granicę.

Pomimo, że główny sprawca afery zniknął z horyzontu, jednakże fakt zostaje faktem, że szczeniaki manewrują przez dżetny czas, potrzebno ująć czynność najprzebiegalszych dyskontów i spieniężyć podobnożeń weksli na kilkadziesiąt tysięcy rubli.

Według przypuszczenia osób biegłych poddaj podrobienie za pomocą fotografii.

Podobno ks. L. otrzymał se Lewowa od p. M. fałszersza, list, w którym tenże przynajmniej się do sfałszowania różnych weksli na ogólną sumę 800.000 rs., prosi ks. L. o wykupienie weksłów, obiecując niewzrocznie uregulować rachunki.

W razie wyjaśnienia całej sprawy podrobienia podpisów na wekslach — z mgłnej wody wyłowionoby dużo rybi i to takich, które niechodzą za głusze w Warszawie...

„Kuryer Poranny”, opisując sferę, kończy tymi słowami:

„Warto też, by przestarałe pytanie „kto go r o d z i ł” zamienić na inne „z czego o n o s i j e”. W ten sposób łatwiej będzie w porę demaskować rycerzy, zanim zdążył pofałszować weksle lub ponosić grzechy swoich naukowych przyjaciół na różne strony”.

Wycieczka młodzieży polskiej uczęszczającej do szkoły im. Tadeusza Kościuszki w Białej i Leszczynach, przybywa do Krakowa pod kierownictwem 7 nauczycieli w po-

niadzialek 26 bm. rano, celem zwiedzenia pamiatki miasta. Przyjęciem działy zajęnie się Tow. Szkoły Ludowej. W poniedziałek o godz. 9 1/2, rano odbędzie się w auli szkoły miejskiej przy ul. Dietlowskiej popis młodzieży, połączonej ze śpiewami i deklamacyami.

Złodziej klasztorny. W czwartkowym numerze donieśliśmy o znacznej kradzieży popełnionej przez nieznaną sprawcę na szkołę rektora Zgromadzenia X. X. Zmartwychwstałych X. Wincentego Moszyńskiego. We środę wieczorem aresztowano niejakiego Józefa Kowalca, liczącego lat 23, rodem z Łęgową, jako podejrzanego o tę kradzież, a śledztwo policyjne wykazało, że Kowalca rzeczywiście tę kradzież się dopuścił. Sprawa wyśledzenia złodzieja przedstawia się na następujący: We wtorek o godz. 1-iej X. Moszyński wróciwszy do swojej celi z refektarza, gdzie był na wspólnym obiedzie, spostrzegł, że ktoś podwałzył blat stołka i skradł mu z zamkniętej szuflady 750 kor. banknotami, 740 kor., w słoście a 20 kor. i 160 kor. też w słoście monetami a 10 kor. i przesało 180 rubli. Złodziej zapomocą toporka, znajdując się w celi, podwałzył blat stołka i zabrał pieniądze. Świadców kradzieży nie było. Policja zawiadomiona o kradzieży wysłała sędziów na miejsce, gdzie ci otrzymali dokładny rysopis młodego człowieka, który miał się po korytarzu kępieli w krywym ciemno. W dochodzeniu komisarz Krupniński, mając ewidentnie kradzieży klasztornych srobił przypuszczenie, że kradzieży tej dopuścił się Józef Kowalca, który dnia 25 maja b. r. odstawiony został do więzienia sądu kraj. karnego pod zarzutem usiłowanej kradzieży w klasztorze O. O. Karmelitów. Przy Kowalcym znaleziono wówczas narzędzia do włamywania, a mianowicie dwa dźwiga, pilnik i sztab żelazna. Komisarz Krupniński nadał się wobec tego natychmiast do zarządu więzienia sądu kraj. karnego i gdy tutaj się dowiedział, że Kowalca został wypuszczony na wolność, we środę wieczorem poszedł do jego mieszkania przy ul. św. Filipa 1. 2, gdzie zastał go leżącego już w łóżku. Kowalca indagowany, o robił we wtorek, obrzyził się, że go policja nachodzi i nie daje mu spokoju. Gdy wtedy kom. Krupniński chciał przeprowadzić o niego rewizję, Kowalca nie chciał szybko obiegać jakąś kartkę. Nie udało mu się to

jednak i kartkę, która go później zdradziła, komisarz mu odebrał. Na kartce tej znajdowały się następujące wyrazy: „X. Zmartwychwstały, X. Bożego Ciała, X. Jeź, X. Jemci — Weśła, X. Mianonarce — Stradom, X. Reformaci” Kowalca aresztowany już na drugi dzień rano przynajmniej do kradzieży. Pieniądze, które zakopał między rogatką wrocławską, a warszawską na polach Krowczy murowanej, wykopano i zwrócono je X. Moszyńskiemu.

W ciągu dalszych dochodzeń wyszło na jaw, że aresztowany dopuścił się także kradzieży dnia 1 lutego br. w klasztorze X. X. Franciszkanów na szkołę X. Augustyna Schmidta, który przybył tutaj ze Strauburga na nankę języka polskiego. Wówczas Kowalca wezwał również w porze obiadowej do celi X. Schmidta i podwałzył blat stołka skradł z zamkniętej szuflady 3 banknoty a 100 marek, 1 a 20 kor., 3 a 10 kor. i 2 złote monetami a 20 kor. W tym samym czasie skradziono p. Maryanowi Sobolewskiemu, sfochocząc praw, mieszkającemu w klasztorze XX. Franciszkanów kilka szpilek złotych do krawatek. Jako podejrzany o te kradzieże aresztowała policja służącego klasztornego Jana Młynarskiego, u którego znaleziono skradzione szpilki. Młynarski mimo, że stanowczo twierdził iż pieniądzy X. Schmidtowi nie skradł, został skazany przez sąd kraj. karny na 3 miesiące ciężkiego więzienia, które dopiero dnia 9 b. m. opuścił. Kowalca po dokonaniu powyższej kradzieży — jak zeznał — wyjechał do Oświęcimia i tutaj zmienił marki na korony, a następnie wrócił do Krakowa. Obecnie toczy się dalsze śledztwo przeciw niemu, gdyż być może, że popełnił on jeszcze inne kradzieże.

Wycieczkę do Tenczynu urządzają funkcjonarjusze kolei północnej, w niedziele 25 bm. Program i szczegóły podają afisz.

TELEGRAMY „NOWIN”.

Konflikt francusko-niemiecki.

Wiedeń. (Tel. wł.). Alarmujące wieści o możliwości wybuchu wojny francusko-niemieckiej są tylko gonieniem za senzacją. Wobec zgodnego postępowania Francji i Anglii nie ma mowy o zbrojnym konflikcie. Sprawa marokańska w dalszym swym przebiegu kończy się niewątpliwie flaksem Niemiec.

London. Dzienniki donoszą z Berlina, że sytuacja między Francją a Anglią stała się wielce napiętą. Niektóre dzienniki francuskie rozstrząsają już szanse przy ewentualnym wybuchu wojny i omawiają sprawę mobilizacji, która w Niemczech mogłaby być znacznie przedziej skuteczną.

Paryz. Na wczorajszej radzie ministerjalnej przedłożył prezydent ministrów Rouvier sprawozdanie o stanie rokowań z Niemcami w sprawie Marokka. Rokowania te mają normalny przebieg.

Potwierdza się wiadomość, że wreczona onegdaj nota francuska niemieckim ambasadorowi ks. Radoliniowi została takte doreczoną zastępcom moarstwa.

Berlin. Kancelarj państwa ks. Bulow przyjął dzisiaj ambasadora francuskiego Bihourda i odbył z nim dłuższą konferencję.

Wiedeń. Do „Wiener Allgemeine Zeitung” donoszą z Berlina: W kwestyi marokańskiej w kołach giełdowych i innych kursują coraz to nowe alarmujące wiadomości. Przewidują, że w Berlinie istnieje stroniectwo wojenne, które bardzo silnie pracuje, aby doprowadzić do wojny, jednakże ks. Bulow dotąd przeszkadzał wpływowi tego stroniectwa.

stwy nie zadawali sobie trudu bać Żyda, gdzie ma ukryte kamienie. Sciągnęli też odzież i znaleźli skarb w woreczku, zawieszonym na piersiach.

Przeratony, zrozpaczony, nie miał nie szczęśliwy innej zemsty, jak tylko klątwy. Skropowany silnie, napróżno czynił wysiłki, nie mógł się uwolnić.

Agnatczyk zbliżył się i począł obaypywać Żyda zniewagami:

— Złodzieju! Psie niewierny! Chciałeś za darmo nabyć skarb... Oszukałeś mnie... Teraz kara cię nie minie!..

Tymczasem jeden z braci podszedł doń z tytu i zatopił mu stylt między topatkami. Złodzak upadł, plując krwawą pianą i klątwami.

Nie było czasu do stracenia. Trzeba było skończyć wszystko przed świtem, zanim władze się spostrzegą. I Ormianie powzięli plan obchynu. Obdarli trupa żołnierza z odzieży i wpakowali do jednego worka dwa nagie ciała — żywe i martwe. Zjąwszy czuł przy sobie zimne zwłoki.

Ale męka ta nie miała trwać długo. — Ormianie wyciągnęli worek na podwórko i stracili w mętne głębie rzeki. Lecz Trygry stał się także grobem dwóch braci Chaffrasa, których chcieli Ormianie za-

mordował zdradziecko, ponieważ dopominali się o część łupu.

Rabusz-morderca ukmnął do Konstantynopola, przeszedł Węgry i osiadł wreszcie w Amsterdamie, jako handlarz drogich kamieni.

Tu opracował opis swego brylantu, jako najpiękniejszego w świecie i rozesał go wszystkim monarchom Europy. Zachęconą opisem, zapagnęła mied rzadki kamień Katarzyna II. Wezwwała Chaffrasa do Petersburga, lecz Ormianin zażądał za brylant 600.000 rubli. — Tej ceny mu się nie dano.

Po wielu przygodach, zmyliwszy czujność policyi, ukmnął do Azji i przez lat dziesięć nie było o nim wieści. Wreszcie odnaleziono go znów w Astrachaniu i podjął na nowo układy, za pośrednictwem hr. Panina. Chaffras ustąpił, zgodziwszy się na pół miliona rubli i tytuł szlachecki.

Ale nie długo korzystał z olbrzymiego majątku. Nim rok upłynął, został otruty przez jednego z swych krewnych.

Zginął w strasznych cierpieniach, wśród bogactw, nabytych szeregiem zbrodni.

Przesilenie na Węgrzech.

„Nie było jeszcze tak nawięgu rządu temi słowami szacharystyczny hr. Apponyi słuchający: „Jeżeli doradcy króla jeszcze dłużej w ten sam sposób będą czynni, opozycja uzyska wszystko czego sobie tylko życzyła”. — Niefortunny prezydent ministrów Fejeryary udał się do cesarza na audyency, aby zdać sprawę z wypadków. Rząd węgierski daje do zrozumienia, iż nie boi się(?) grózb, zawartych we wniosku Banfiwego. Fejeryary twierdzi, że w skarbie węgierskim leży 50 milionów koron, z których będą płacone wspólne podatki. Wysokość kwoty ustawił cesarz, a rekruta obecnie nie potrzeba.

Fejeryary może istotnie w ten sposób „rządzić” przez 3 miesiące, ale co będzie dalej?

Choć na Węgrzech dochodzi do punktu kulminacyjnego. Znaczna część posłów wyjechała już na prowincję, aby tam organizować „bierny opór”

O mienawicie jakiej przedmiotem jest nowy gabinet, może dać wyobrażenie fakt, że na ostatnim posiedzeniu posel Fogy plui przed wychodzącymi ministrami.

Budapeszt. (B. kor.) Urzędowy komunikat donosi: Królewski węgierski rząd dnia 22 b. m. uchwiłił dymisję, poczem prezydent ministrów, Fejeryary, przedłożył ją cesarzowi. Cesarz najwyżejtem rozporządzeniem, datowanym z Bruku z dnia 23 b. m. prosił nie uczynił zadość i dymisję odrzucił. Baron Fejeryary o godzinie 9 wieczernm powrócił do Budapesztu, natychmiast zebrała się rada ministrów.

Kolozwar. (B. kor.) Na wczorajszym walnem zgromadzeniu miejskiego wydziału uchwalono wezwąć urzędników muncyjalnych i magistratu, aby nie wykonywali zarządzeń rządu nieparlamentarnego w sprawie ściągania podatków i aserterun-

tu. Magistratowi zakazano popierać rząd w urzędowaniu, a urzędnikom przyrzeczono wszelką ochronę za każdą szkodę, jakąby z tego powodu mieli ponieść.

Fejeryary u cesarza.

Bruk. Cesarz przybył tutaj dzisiaj rano na inspekcję wojsk. O godz. 10 przedpoł. przybył węg. prezydent ministrów hr. Fejeryary i był u cesarza na audyency, która trwała godzinę.

Budapeszt. (B. kor.) Audyencya hr. Fejeryarygo u cesarza w Bruku nad Litawą, trwała półtorej godziny. Hr. Fejeryary był następnie na obiedzie dworskim i o godzinie 4-ej udał się z powrotem do Budapesztu.

Wojna rosyjsko-japońska.

Telegramy „Nowin”.

Londyn. Pora deszczowa wstrzymuje wszelkie operacje wojenne. Marsza i bitwa rozpoczyna się dopiero po ustaniu deszczów.

Liniewicz w matni.

Londyn. Korespondent „Daily Telegraph”, donosi z Mudy, że Liniewicz znajduje się w sytuacji krytyczniejszej, niż ongi Kuropatkin pod Muggednem.

Liniewicz ku swojemu przerażeniu dowiedział się, że Japończyk oskrzydla go na obu flankach, próbował wprawdzie za pomocą ataków kozackich Miszczenki wzbudzić w Japończykach mniemanie, jakoby Rosyanie chcieli przejść do ofensywy, ale marszałek Oyama nie dał się w pole wprowadzić. Japończycy kontynuują swoją akcję oskrzydlałą. Największa bitwa w

ciągu całej kampanii może się rozpocząć lada chwila.

Z zaboru rosyjskiego.

Barykady w Łodzi.

Petersburg. Według prywatnych doniesień z Łodzi, przyszło tam wczoraj do walki ulicznej Budowano na ulicach barykady, które wojsko zdobywało szturmem. 50 osób zostało zabitych a 200 rannych.

Panuje powszechny strejk. Ma być ożydany stan obłężenia

Demonstracje w Warszawie.

Warszawa. (Tel. aj. tel.) Z powodu wczorajszej rozprawy sądowej przeciwko Okrzeji, który 26 marca b. r. rzucił bombę w praskiej ekspozyturze policyj, od południa prawie we wszystkich fabrykach zamiechano roboty.

Z Rosyi.

Obstrzeżenie cenzury.

Petersburg. Wyższa władza prasowa zabroniła dziennikom komentować przemówienie cara Mikolaję do deputatów kongresu ziemstw i naczelników miast. Jako przyczynę tego zakazu podają, że kilka dzienników komentowało słowa cara — co do możliwości zmiany ustaw zasadniczych — w tym duchu, że zwolnienie reprezentacyi ludowej ma nastąpić na takich samych podstawach, jak to się dzieje w konstytucyjnych państwach zachodniej Europy.

Reakcyjne ukazy i zaprzeczenia.

Petersburg. Doniesienie Pet. ajent. tel. Namiestnik Aleksiejew został ze swego stanowiska uwolniony i zatrzymał jedynie stanowisko jeneralnego adjutanta. Został on powołany do Rady państwa.

Minister spraw wewnętrznych zakazał na miesiąc wydawania pisma „Ros”. (Jest to pismo, zajmujące sprawiedliwe stanowisko wobec Polaków.

Namiestnik Kaukazu zaprzecza prawdziwość doniesień o zajęciach w Eriwanie. Panuje tam spokój (?) a jeszcze (?) na wsł panuje napięcie.

TELEGRAMY „NOWIN”.

Filia Rady szkolnej w Krakowie.

Lwów. (Tel. pryw.) „Słowo Polskie” donosi, że zanosi się na podział Rady szkolnej krajowej w ten sposób, że w Krakowie miałyby być predelegaturę utworzoną filia Rady szkolnej, która to filia załatwiałaby sprawy szkolne zachodniej Galicyi. Przewodniczącym tej filii byłyby drugi wiceprezident Rady szkolnej, na którego desygnowano radcę Germana.

Rada państwa.

(Telefonsm).

W izbie posłów ministrowie Bylandt i Schoenaich odpowiadają na interpelacje.

Pos. Romanetek żąda w interesie ruskiego narodu oddzielenia Galicyi wschodniej od zachodniej i przekształcenia jej w specjalny obszar administracyjny. Rozdział ten zapobiegnie odbudowaniu Wawelu za ruskie pieniądze. — Krytykując, jak zwykle, czynności administracyjne galicyjskich władz i wskazyując na afery b. posła Walewskiego, twierdząc, że został on wybrany w ruskim okręgu wyborczym dzięki nadużyciom wyborczym. Żali się na „romantę szczyku i ucisk Rusinów”.

W dalszym ciągu poseł Schoenerer protestuje przeciw zapowiedzianemu przez Gautschę wprowadzeniu czerkiego wewnątrz-

nego języka urzędowego w Czechach. Dalej przedkłada wniosek nagły, w którym żąda oświadczyć się za zniesieniem istniejącej wspólności z Węgrami i wezwala rząd do przedsięwzięcia odpowiednich prac wstępnych celem zerwania wspólności.

Dalej domagał się pos. Schoenerer zniżenia § 14, poczem przedstawił program Wschechniowców, domagający się przyłączenia niemieckich prowincyi Austrii do Rzeczy niemieckiej.

Następnie wzniósł mowca okrzyk na cześć cesarza niemieckiego i z mowy jego wyłożonej w Malborku, zacytował ustęp o złamaniu wiły słowiańskiej. Zapewnił zwolennikami idei Bismarcka, zakończył mowca okrzykiem: „Heil All-Deutschland”.

Baron Gautsch oświadczył, że rząd nie weźmie udziału w obradach nad tym wnioskiem.

Przy głosowaniu okazał się brak kompletu, wobec czego posiedzenie zamknięto.

Ze świata. Kronika ilustrowana.

Koniec „cesarza Sahary”. Główny „cesarz Sahary” Lebudy, bawigoł od pewnego czasu w Tryescie, zachowywał się niezmiernie oryginalnie. Przedwzyszkim nie chciał płać rachunków. Przed kilku dniami otrzymał burmistrz tryesteński trzy telegramy, w których Lebudy oskarżał właściciela hotelu „Balkan”, iż zatrzymał jego pakunki z nader ważnymi dokumentami dyplomatycznymi cesarstwa Sahary i prosił burmistrza o interwencyę wobec „naruszenia prawa międzynarodowego” i obrazy jego majestatu.

Niebawem po nadejściu telegramów zjawia się w dyrekcyi policyi towarzyszka podróży cesarza, pani Dion, którą „jego cesarska mość” wygnął z hotelu bez jednego szelaga! Wyządała ona również interwencyę policyi i aresztowania niewiernego kucharza. Dwóch agentów policyjnych sprowadziło więc na policyę Lebudy’ego, który obrzucał ich obiegami i groził szperką.

Wobec zachowania się „cesarza” uznały władze za stosowne zbadać jego stan umysłowy; w tym celu dodano mu do towarzysza specjalistę chorób umysłowych, dra Trebesa. Lebudy twierdzi, że pochodzi z innej planety, bardziej kulturalnej, niż ziemia. Ponieważ koleją południowa nie chciała za pro-onowaną przez niego cenę urzędzić mu pojeźgu nadzwyczajnego, cesarz Sahary zagroził niegosiennemu Tryestowi, że... obłęże go ze swoją armią.

Ostatecznie ekscentryczny milioner potajemnie uciekł z Tryestu i schronił się na terytorjum włoskie. W hotelu tryesteńskim pozostawił pakunki swoje i — dwa wieki! Wartość ruchomości przewyższa sumę rachunków, tak, że wierzyciele mają zupełne pokrycie.

Zdaje się, że ekscentryczny, przez długi czas będący przedmiotem szysterw w piśmie humorystycznych, „cesarz Sahary” popadł w rozstroj nerwowy — i karyera jego skończy się w domu zdrowia.

NADESŁANE.

(Za dzień ten Redakcyja nieodpowiada).

Składam publicznie serdeczne podziękowanie W. P. Drowi Zopothowi za bezinteresowne wyłączenie zonyj mego z ciężkiego zapalenia gardła i za troskliwą opiekę.

Jan Szyzka.

Kady abonent „Nowin” otrzymuje cenne premium

Kto za pół roku słoty prenumeratę z góry, otrzyma sensacyjną powieść H. E. Wiliza z 16 ilustracyami „Gdy Spinyzy się zbudzi”
Kto za rok słoty prenumeratę, otrzyma kompletnie wspaniałe Album Wawelu z ilustracyami kolorowymi Tardosa i Kiznoty.

ZAKŁAD WYROBU OBUWIA

ANDRZEJA LASAKA

w KRAKOWIE, ulica św. Marka 17.
poleca OBUWIE MĘSKIE I DAMSKIE, które
dokładnie i elegancko wykonuje krojem francu-
skim i angielskim, z najlepszych wyrobów krajo-
wych i zagranicznych. Zamówienia wykonuje się
36 ściśle na czas oznaczony.

Kawiarnia
do odstąpienia — Włopotole 6.
Wiadomość na miejscu, 47

HANDEL
towarów mieszanych
zaraz do odstąpienia
pod firmą 21
Teodor Cywa, Rzeszów.
Wiadomość w handlu korzennym
w Krakowie, Krowoderska 57.

Pudelki młode
czarne i kremowe, rasy angielskiej, z długim włosom, są do nabycia w zakładzie fryzerskim
24 Ledziana, Kraków.
Szpilina 19 48

Abituryent gimnazjalny,
biegły w języku polskim
i niemieckim, w słowie
i piśmie, poszukuje jakiegokolwiek zatrudnienia.
Adres: S. S. ulica Flac-
zajska 55 III p.

DOM murowany
w Ludwiniowcu pię-
trowy, erambim kryty, narożny,
9 kien frontu, Nr. 78, na bar-
dzo przystępnych warunkach do
nabycia. Wiadomość od 12-2 po-
poł. na miejscu, albo od 9-5 po-
poł. w Administracji „Nowia”,
Zacisze 7. 6

Fortepiany i Pianina
nowe i przegrane najtaniej
sprzedaje

Z. RABA
ulica św. Jana L. 13.
Strojenia i reperacje przy-
jmuje się. Na żądanie na pro-
winny wyjeżdża. — Ceny
bezkonkurencyjne.

Do sprzedania;
Kamienio II, piętrowy z naj-
dziwniejszy ulicy w Krakowie z
górkim owocowym, 8 kien
frontu Oświetlenia gazowe, wo-
dociąg; brama wjazdowa osobna.
Znakomicie zbudowana, w poko-
jach posiadał 2 pokojowe, 23 pokoje
wysokie, wygodne 6 kuchni
p. odłupki — Bonifacjusz rocznej
8000 kofen. Cena 50.000 zł.
Gólowka 2500 złr.
100 Kamienio żelazny i wie-
skich w Krakowie i Podgórze
tanie do nabycia.
Kilkanaście wili z ogrodami
w Krakowie i w miejscowościach
Papielowych tanie do nabycia.
Folwarki mniejsze i większe w
Zachodniej Galicyi.
Wiadomość w Agencji
Informacyjnej Stefana Nikulickiego
Kraków, ul. Floryńska 1. B.
L. nielco. Na odpowiedni należy
zależny markę postawiać.

Leśniczy egzaminowany z
poecianem, szuka posady nawet na
okrotne warunki. — Zastawek
zgłoszenia proszę nadsyłać do
Administracji „Nowia” dla „Le-
snika”.

**Chłopiec 14-letni, zamie-
słany, do nauki, chętny do
handlu — potrzebny do praktyki**

A. Graczyński
handel korzenny, Kraków, ulica
Starobiskiego 25. 31

Kazimierz Walter, właściciel.

Stanisław Jachimowicz

MALARZ kościelny, dekoracyjny, po-
kajowy i lakierniczy —
Kraków, ulica Bogata L. 8.

podjmuje się malowania kościołów
w różnych stylach, farbami olejny-
mi, Kazeinowymi i klejowymi; róż-
nowięć malowania szkl, pokoi, ma-
lowania i lakierowania drzwi, okien,
portali, fasad i wszelkich robót w
zakres malarstwa wchodzących.

37
Dziękuję za dotychczasowe względy, polecam się
nadzi Wielebna Duchowieństwo, Wym PP. Ar-
diekskim, Budowniczym i P. T. Publicznosci.

Do wdzierzławienia
lokal na szynki restauracyj
w śródmieściu, przy Rynku głównym
wraz z konsensem i urządzeniem.
Wiadomość w handlu p.
Antoniogo Zelta ul. Karmelicka 1. 32.

Drobne ogłoszenia
do 4 haleryzy za słowo
minimum 50 haleryzy.

Zakład jubilerski 46
Seweryna ŻOLDANIEGO
w Krakowie, ul. Mikołajska Nr.
28 (obok polskiej). — Przyjmuje
wszelkie zamówienia i reperacje.
Fruktuła uszy muszkieta.
Specyjalna pracownia obróbek szlubyeh.

Za 5 złr.
kompletne urządzenia dzwonka o-
lekttrycznego z gwarancją oraz
urządzenia kompletne instalacji
telefonicznej w mieszkaniach i na grownicy.
M. Polczyński & Gartner
Kraków, ul. św. Krzyża 7. 16

Panna obznajomiona z ma-
nipulacją biurową,
pisząca biegle w języku polskim
i niemieckim na miszynie, po-
szukuje posady w Krakowie.
Zgłoszenia do Administracji „Nowia”
Zacisze 7. 49.

Dwory które chęć miał za-
prawdzone urządze-
nia wodociągowe, szuka się zgło-
szeń do mego zakładu, a będą je
mieć dobrze i tanio wykonane.
Ponieważ nie tryzamy większy
ilości monterów, tylko osobnie
ze swym spółnikiem pracuję, prze-
to każda robota jest powo-
na wykonaniu. Wykonuję też swege
lub dostarczonego mi materiały.
Liczne podziękowania, jak róż-
nie wykonane roboty są do
przejęcia. Wykonuję również
urządzenia dzwonków i telefonów.
M. Polczyński & Gartner, Kraków
ulica św. Krzyża 7. 17

Ruch Wychodźców z Galicji i Bukowiny PRZEZ TRYEST.

Jazda przez Tryest do Nowego Jorku
i wszystkich miejscowości Południowej Ameryki
w wykwinnie urządzonej
pierwszorzędnych parowcach
Zjednoczone, austriackie akcyjne Towarz.
Zeglugi parowej w Tryeście
Austro Americana

Jako jedyne austriackie Towarzystwo żegluz-
ne, które na mocy rozporządzenia ministerjal-
nego z 30. kwietnia 1904 L. 21903 upoważnio-
nie zostało do tworzenia agencji i zastępstw, ustanowiło
Jenerałną Agencję dla Galicji i Bukowiny
i upoważnio je do zorganizowania poszczególnych Agencji.
Zadaniem tej organizacji jest: zaprzest swą działalność
na rzetelnej podstawie, ochrońić wychodźców od wszel-
kiego wyzysku i sklerować robn wychodźców z li i o-
żędzić, przez austriacki port TRYEST.

Towarzystwa i tegoż ajentów mając obzawad nad tem,
żeby pasażerowie płacili tylko oznaczone przez Zarząd
ceny jazdy i otrzymywali możliwie najlepsze w Kit
i tryzwanie.
Wszelkich wyjaśnień udzielają oraz sprzedają
kart okrętowych załatwiają w Jenerałnej Ajencyi
Goldlust i Ska w Krakowie ul. Lubicz 1. 7. oraz
w Brodach, Podwoleńzyskach, Czerniowcach, Nad-
brzeżniu, Szczekawicy, — oraz zastępcza: Maksymilian
Węgrzyn Lwów Błonia 2 i prowincjonalne agencje.

ODEZWA

do P.T. właścicieli i administratorów domów
w KRAKOWIE!

Uzupełnić brak w Krakowie odpowiedniego przed-
siębiorstwa, któreby miało za zadanie ułatwić
P.P. właścicielom utrzymanie czystości w podwórcach,
zalożyliśmy przedsiębiorstwo
dla wywozu popiołów
i wszelkich zawartości w śmietnikach.

Wywóz skutecznym się specjalnie na ten cel
sporządzeniem wzorami za poprzednim porozumie-
nieniem się, pod bardzo przystępnymi warunkami.
Podjęliśmy się również oczyszczania piwnic, do
czego obecnie pona jest najstosowniejsza. Zarazem
podjęliśmy się wywozu rumowisk, ziemi i t. p.
Zakład dostarcza również wozów pod rączny i po-
wózów pod bardzo niskimi cenami dla osób udających
się w okolice Krakowa na wycieczki.
Mamy niepołączoną nadzieję, że P. T. Obywatelstwo ze-
cherà we własnym interesie nasze przedsiębiorstwo
popiołów. Wszelkie zgłoszenia upraszamy nadsyłać do
przedsiębiorstwa dla wywozu popiołów
Kraków, św. Tomasza 28. 38

na nadesłaniem przekazem kwoty
2 Kor. 40 hal.

Księgarnia katol. Dra Władysł. Milkowskiego

w Krakowie 6, św. Jana (Hotel Saski).

wyšlo odrobiną pocztą franco

Najmniejszą książeczkę do modlitwy

7/5 centym. p. t.

Książeczka miniaturowa przez O. S. B. Tow. Jez.

Prześliczny druk i papier, elegancja oprawy w skórkę, wyborowa lit. 54 odznaczają to wydawnictwo, jedne w swoim rodzaju przewidziane dla inteligencji. Jaz sama książeczka jest także w oparach zbytkowych od K. 550 sz do K. 1150 — Poście 40 b.

Tamże wyszedł: Najtańszy przewodnik p. Krakowie.

Cena 20 hal.

29

Największy zakład farbowania i pralnia chemiczna

Antoniego Szapkowskiego

w Krakowie, ulica Karmelicka 1. 20

przyjmuje do farbowania, prania, odcyszczania i wywabiania plam ubrania damskie i męskie jedwabne, wełniane, bawełniane i mieszane, aksamity, oraz sznure, okrycia, obicia z mebli, adamski, serwesty, dywany, koce, franki, wstążki, koronki itp.

Roboty wykonują się jak najrychlej po cenach umiarkowanych. — Na prowincję za pobraniem pocztowym.

5

Fabryki wyrobów glinianych

pod firmą

Maurycy Baruch

w Łagiewnikach przy Podgórzu

polecają swoje wyroby, mianowicie:

Pieczęta kaflowe, kominki i kuchenie białe glazurowane lub w kolorach w wyborowym gatunku, odznaczających się piękną formą oraz hermetycznym okuciem.

Dachówki żłobkowe (falowane) systemu szwajcarskiego „Constans” bardzo trwałe i łatwe do krycia dachów.

Gęble różnego rodzaju jak: podwójnie prasowana, maszynowa, ręcznie prasowana i studzienna.

Gęble ogniowata, zwyczajna, klinowa, formowa i płyty ogniowata piekarskie.

Gęble do sklepian systemu inżyniera Ludwiga.

45

Ceny bardzo umiarkowane.

Na żądanie wysyła się cenniki i wzory.

Adres dla listów: **Maurycy Baruch, Podgórze**. Telefon Nr. 73.

ZAKŁAD ARTYSTYCZNO-SZKLARSKI

Andrzeja Czekajskiego

w Krakowie

ulica Karmelicka 24 (naprzeciw kościoła)

przyjmuje wszelkie roboty w zawod szklarski wchodzące tak w miejsce, jak i na prowincji. Liczne podziękowania oraz poświadczenia za sumienne i rzetelne wykonanie robót są zawsze do przegladnienia.

39

Zakład wykonuje również wszelkie reperacje.

**KOLIBRY
PAPUGI
KANARKI
Rasowe PSY
ŻÓŁWIE
MUSZLE
MINERAŁY**
żywność dla
ptaków

po 27
najniższych
cenach

u **Kazimierza Waitera**
Ślaskiewka 31 (przy placach).

Największy zakład pogrzebowy

JANA WOLNEGO

Główny skład i fabryka trumien
przy ul. św. Tomasza 1. 4.

(tuż przy placu Szepeńskim) Telefon Nr. 331.
Filia ulica Kopernika 1. 6.

Zakład urządza pogrzeby dla wszystkich stanów i załatwia sam wszystkie formalności. Również podejmuje się przewozu zwłok do wszystkich krajów Europy.

Posiada własne **KATAKOMBY**, odstępuje miejsca pojedyncze na wieczne czasy lub przyjmuje zwłoki do tymczasowego przechowania za miernym czynszem miesięcznym.

Zakład posiada własne nowe najspanialsze karawany.

Pierwsza krajowa fabryka kotrów i wyrobów galanteryjno-skórzanych

pod firmą

L. MAKOWSKI

Kraków, ul. Szpitalna 32, Filia: ul. Floryańska 6.

Zakład wyrobów rymarsko-siodlarskich

poleca: w największym wyborze wszelkie przybory do podróży jakoto: kufry trzciniowe, skórzane, płócienne, kuferki ręczne od najlepszych gatunków do najtańszych, jak również torby ręczne z przyborami i bez, worki dla turystów, pudełka na kapelusze, pedy, paski do rzeczy itp.

Wielki wybór portmonetek, parasoli, lasek.

Zawsze na składzie wszelka uprząż na konie, siodła, baty itp.

Towary w najlepszych gatunkach. Ceny możliwie niskie. Przyjmuje również wszelkie reperacje.